

Cal Mas

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer de França, 4. Nucli antic d'Oló (Dalt del Poble)
Alçada: 538

Coordenades:

Latitud: 41.87027
Longitud: 2.03416
UTM Est (X): 419849
UTM Nord (Y): 4635824

Classificació

Número de fitxa 08258-317
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XIV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: IPA 17158
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 9960302DG1396S0001PB
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 15/06/2020 - 02:00

Descripció

Casa amb estructura de masia emplaçada al nucli antic d'Oló (Dalt del Poble). Es troba en una posició preeminent, vora d'on hi havia un dels dos portals principals de la muralla, del qual en sortia el camí cap a Sant Joan d'Oló. Consta d'un cos residencial de planta irregular (amb planta baixa més un pis i golfes), així com una interessant pallissa aïllada, altres coberts secundaris i una era tancada per un barri. La casa s'assenta sobre un terreny amb desnivell i terrassat. La façana principal és encarada a llevant, vers el camí de Sant Joan. Té un portal adovellat i diverses finestres emmarcades amb llindes i brancals de pedra. Per la façana de migdia té un contrafort que reforça la construcció del fort desnivell, així com un interessant porxo (en part tapiat), segurament fruit d'una ampliació de la casa cap aquest costat. Segons una llinda, aquesta part s'hauria fet el 1724. La façana nord dóna al carrer de França, per on la casa té un altre accés que dóna directament al primer pis. En general cal Mas ha conservat els volums i la tipologia originaris. Els murs mantenen l'arrebossat tradicional.

A l'interior es conserva una volta gòtica, així com un interessant celler, tines i tres cisternes. També és interessant el mur de contenció de l'era per la banda sud-est, ja que devia formar part de la muralla. La seva forma en angle obert i l'aparell constructiu (amb carreus més aviat allargassats, iguals que els de la muralla) suggereixen que podria haver estat una mena de baluard o torre que defensaria el portal que hi havia en aquest sector.

Observacions:

L'edifici presenta les següents inscripcions:

Llinda a la façana principal: 1724

Llinda a la façana principal: 1753

Informació facilitada per Josep Canamasas Güell

Història

Aquesta casa originàriament estava vinculada als senyors d'Oló, ja que en un principi eren les cavallerisses del castell. Això es desprèn d'alguns pergamins que es conserven i que a la dècada de 1930 foren traduïts pel capellà. Cal remarcar que es troba en un indret destacat del recinte murat medieval, al punt on hi havia un dels portals d'accés, protegit probablement per una mena de torre o baluard. Més endavant, la construcció medieval evolucionà cap a la forma actual de masia. En el fogatge de 1515 hi consta "la casa d'en Mas", a la parròquia de Santa Maria d'Oló; i en el fogatge de 1553 hi apareix Antoni Mas. Als segles XVII i XVIII s'hi van fer reformes importants, i cal Mas es va consolidar com la casa hegemònica del nucli antic. Les inscripcions en llindes de 1724 i 1753 ens confirmen aquests canvis. Cal mas era la casa que tenia més terres; entre d'altres, tota la falda del turó de Dalt del Poble és propietat seva. La família propietària tenia el cognom Mas fins al segle XIX quan, pel casament de l'hereva amb un pubill, el cognom es canvià pel de Solà. En època de la Segona República Josep M. Vilar Colomer (un altre pubill de la casa) era el secretari de l'Ajuntament. Conegut popularment com el Pepet Mas, a ell cal atribuir el mèrit principal que no es cremessin els retaules barrocs de l'església. Després de la guerra la família es traslladà a Barcelona, però encara conserva la casa com a segona residència.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 63, 73.

